ספרי מוסר · אחרונים · בירת מגדל עוז

פותח כיון על בירת מגדל עוז

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פותח כיון על בירת מגדל עוז

מקור הטקסט: פנינים · רישיון: GNU FDL 1.3

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פותח-כיון-על-בירת-מגדל-עוז/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

ברכות שמים 4
הבריכה העליונה. במילה והלכותיה וברכותיה כתקונה ונתפרדו ממנה נחלים שלש עשרה . . . 4

ברכות שמים

הבריכה העליונה. במילה והלכותיה וברכותיה כתקונה ונתפרדו ממנה נחלים שלש עשרה

פותח כיון

הנחל השנים עשר בהנהגת המילה בבה״כ

טו

א

המילה. וא״א למול. כי המיל״ה גי׳ הפ״ה. לרמוז שהערל אסור בדברי תורה (א"ל ישראל האנוס ודאי מותר) כי ברית קודש מכוונת במלת לשון ובמלת מעור כמ״ש בס״י׳:

טז

ב

להכניסו. רבים וגדולים תמהו על ענין ברכה זו מה טיבה. היכן מצינו כיוצא בה. שתקנו שתי ברכות על מצוה אחת. ולענ״ד נראה ברור משום ששתי מצות הן מילה ופריעה. לפיכך תקנו לכל אחד ברכה בפ״ע. ואף על פי שאחר שנתנה תורה נתחדשה הלכה. שאם מל ולא פרע כאילו לא מל מ״מ מצות חלוקות הן (אלא שמעכבות זו את זו) כי לא נתנה פריעה לא״א. לכן נתקנה ברכה מיוחדת למילה לבדה שהיא בריתו של א"א. והרי זה ישר והגון מאד. ועוד נוסיף לקח טוב טעם בסמוך:

כד

קדש. לפ״א יתפרש הזמין. כמו התקדשו למחר. ידיד י״מ זה אברהם. כדדרשינן עה״פ מה לידידי בביתי. בשארו זה יצחק שאריתו של אברהם: וצאצאיו. יעקב ובניו. וי״מ ידיד זה יצחק שנתקדש מבטן וכ״פ בס"ה. לפ"ז יפורש קדש כמשמעו. כי בזה חנך אותו למסור נפשו על קדושת השם. במה שהרגילהו מילדותו לשפוך דמו באחד מאיבריו ראש הגויה זה נעשה קנין בנפשו. ונקל עוד בעיניו למסור כל גופו לשחיטה ולשרפת אש. כמו שעשה אח״ז בגדלותו בעקדה. את בריתי אקי״ם ר״ת אשר קדש ידיד מבטן שקודם שנולד נתקדש למצוה זו. והוא נקרא ידיד ע״ש את יחידך אשר אהבת: חק בשארו שם. זה יעקב שנאמר ויעמידה ליעקב לחק וצאצאיו חתם באות ברית אלו השבטים ע"ש לישראל ברית עולם לפ״ז לא נזכר אברהם אבינו בברכה זו. וצ״ל שלא היה מהצורך לחזור ולהזכירו בכאן. שכבר נתייחדה לו ברכה בפ"ע בברכת להכניסו. לחשיבותו שהוא הראש וראשון שהתחיל במצוה הגדולה הזאת ומסר נפשו עליה ברצונו בעת זקנותו: חוק. גזרת מלך: בשארו. בבשרו שם חוק עולם. ולא יעבור לומר שאינה מקבלת

הביטול כחוקות שמים וארץ. ונ"ל לפרש חק מלשון חקיקה וחריתה. כתב שאינו נמחק: וצאצאיו חתם. יש הפרש בין חתימה לחקיקה עמוקה שאינה עוברת כלל. לכן נתייחד בה יעקב לפי שקדש בריתו שלא יצאה ממנו טפה לבטלה ע"כ נתחקקה בו חק ולא יעבור שכן יעקב אבינו לא מת אבל צאצאיו חתומים גם כן בה להכירם שלא יתערבו בעמים ולהצילם מעונשו של גיהנם. (וזהו כל זמן שהחתימה קיימת כי הוא כתב שיוכל להמחק ע"י משיכת הערלה בנשג"ז ח"ו) כמו שביאר אח"ז ע"כ כו': אל חי חלקנו ע"ש לבי ובשרי ירננו אל אל חי ומילה היא עבודת הבשר וכתיב כלה שארי ולבבי חלקי אלהים לעולם. צוה להציל כו' משחת שנאמר גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו כ"א אש ונחל גפרית: צוה י"א לשון עבר וי"א לשון בקשה (עש"י סקמ"ו): ידידות שארנו עש"ה נתתי את ידידות נפשי בכף אויביה מפני שהפרו ברית ככתוב ובשר קודש יעברו מעליך משא"כ אנו המקיימים ברית קדש צוה להציל ידידות היא הנפש החביבה מן הכל:

1

או"א קיים כו' לפי שהרבה נסים ונפלאות נעשו לנמול זה כשנולד גם היום אין לו כי אם שמונת ימים ושופכין דמו במילה תקנו להתפלל עליו להשם שיקיימהו לאו"א וירפאהו בדמיך חיי בדם מילה ובדם פריעה ונותן לפיו של תנוק. משום דאמרינן במ"ר עה"פ שימו איש חרבו על יריכו משה מל ואהרן פורע ויהושע משקה. לפי שכל זמן שהיו ישראל במדבר לא נשבה להם רוח צפונית ולא מלו מפני טורח הדרך ועכשיו שהיו עומדים ליהרג לא רצה משה שיהרגו בלא מילה ובלא קבלת המצות לכן היה משה מל אותם ואהרן פורע ויהושע משקה אותם מים בלולים עם עפר העגל. כמ"ש ויטחן וגו' ויזר על פני המים וישק את בני ישראל. בדקם כסוטות בעת מילה ופריעה ואותה השקאה היתה למות ולא לחיים ואנו אומרים השקאה זו של שעת מילה ופריעה תהיה לחיים חיי ב"פ בעוה"ז ובעוה"ב:

כי טוב. ע"ש המילה שנקרא טוב. כמ"ש רז"ל עה"פ ותרא אותו כי טוב. שנולד מהול. עוד לפי שהיא מצלת מגיהנם שנברא בשני. שלא נאמר בו כי טוב מטעם זה ומצוה זו מצלת מגיהנם ומבטלת אותו על כן חזר הטוב מטוב לטובים לזה נאה לשבח ולהודות לשמו הטוב ומיטיב יתב':

לתורה. פירושו לחיוב מצות מה"ת והיינו שנעשה גדול והוא הבן י"ג וכבר הביא ש"ש ואם נמול אח"כ א"א לתורה אפי' עדיין לא למד ואם לא הביא ש"ש אע"פ שלמד כה"ת אומרים שיכנס לתורה: ולחופה כ"ה הסדר. בן י"ג למצוה. בן י"ח לחופה ולעולם ילמוד

אדם אח"כ ישא אשה ומשנשא יזכה למע"ט לפי שמצילתו מן החטא ומקיים על ידיה מצוה ראשונה שבתורה: